18/0390/HB/rr

Aan:
Waterschap

Den Haag-Zoetermeer 26 juli 2018

Geacht bestuur,

Vanwege de aanhoudende droogte in Nederland is het voor de land- en tuinbouw cruciaal dat beregening en fertigatie mogelijk blijven. GroentenFruit Huis, LTO Nederland en NFO doen hierbij het dringende verzoek om geen algeheel verbod uit te vaardigen voor het beregenen van land,- en tuinbouwgewassen. Een algeheel verbod houdt naar ons idee geen rekening met de economische impact voor de telers en achterliggende keten en uiteindelijk ook de beschikbaarheid van verse groenten en fruit voor consumenten.

Toelichting

Juridisch
Het Waterbesluit biedt de mogelijkheid aan de waterschappen via de provinciale verordeningen zelf regels te stellen ten aanzien van de verdeling binnen de categorieën III en IV van de verdringingsreeks uit het Waterbesluit. Wij roepen de waterschappen op groenteteelt en fruitteelt aan te merken als kapitaalintensief gewas uit categorie III van de verdringingsreeks.[1] Met als doel om het beregeningsverbod in deze periode voor deze gewassen niet van toepassing te verklaren.

Inhoudelijk
De verdringingsreeks is overigens tot stand gekomen na de droogte in 2003[2]. Een groot verschil met de huidige situatie is dat de droogte extremer is dan in 2003 en ook extremer dan in 1976 - welk jaartal als uiterst ijkpunt is genomen bij het opmaken van de verdringingsreeks. Zomers als deze komen slechts eens in de 200 jaar voor. In 1976 was het neerslagtekort 257 mm en bedraagt nu al 263 mm. Dit biedt extra houvast om nu op een meer genuanceerde wijze naar de verdeling binnen de categorieën III en IV te kijken.

Daarnaast is het zo dat zowel de groenteteelt als de fruitteelt sinds de opstelling van de verdringingsreeks en de daarin opgenomen categorieën daadwerkelijk kapitaalintensiever zijn geworden. Sinds 2004 is de omzet van een vollegrondsgroentebedrijf meer dan verdubbeld.[3] Hetzelfde geldt voor de omzet op een fruitbedrijf. Bij de beoordeling van kapitaalintensief dient ook de keten vanaf producent meegenomen te worden.

LTO Nederland en NFO benadrukken dat veel telers via tal van waterprojecten en via het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer[4] intensief samenwerken met onder meer de waterschappen om verdroging en vernatting tegen te gaan op structurele basis.

---

[1] Artikel 2.2 Waterbesluit
[2] https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27625-38.html
[3] https://www.agrimatie.nl/sectorResultaat.aspx?subpubID=2232&sectorID=2246&themaID=2272&indicatorID=2079
[4] http://agrarischwaterbeheer.nl/content/deltaplan-agrarisch-waterbeheer

Economisch
Als in de groenteteelt gewassen als prei, sla, peen, uien en de jonge aanplant voor de bewaargroentes niet beregend kunnen worden dan gaat niet alleen de kwaliteit achteruit, ook de opbrengst in kilo's kunnen zwaar tegenvallen. Dit heeft impact op de financiële positie van de telers en de achterliggende keten. Telers maken nu reeds hoge kosten voor beregening.

Zonder beregening komt uiteindelijk ook de beschikbaarheid van het dagverse product voor de consument in het geding. Hetzelfde geldt voor bramen, bessen, frambozen en pruimen voor de vers markt. Voor de appel –en perenteelt is de vochtvoorziening in de komende vier weken, tot aan start van de oogst, eveneens cruciaal. Dit voor de groei van de vrucht en voor de koeling van de boomgaard om zonnebrand bij appels te voorkomen. Kan er niet beregend worden dan heeft dit gevolgen voor de vruchtmaat. Te kleine vruchten, onder de minimummaat, zijn vaak onverkoopbaar voor de vers markt en kunnen dan alleen verkocht worden voor de verwerkende industrie tegen meestal lagere prijzen. Tevens geldt dat de bewaarbaarheid van het product in het gedrang komt, hetgeen leidt tot substantiële verliezen van product. De boomgaard koelen is nodig om zonnebrand op de vruchten te voorkomen, omdat de appels en peren dan onverkoopbaar zijn.

Niet alleen de groenteteelt heeft water nodig, ook voor de teelt van het uitgangsmateriaal (pootgoed, plantmateriaal, zaad) voor volgend groeiseizoen is water nodig. Een beregeningsverbod heeft dus niet alleen consequenties voor dit seizoen, maar ook voor volgende jaren kan het gevolgen hebben.

Wij gaan ervanuit dat u in goed overleg met onze regionale bestuurders tot de conclusie komt dat wij tegen een algeheel beregeningsverbod zijn en dat u groente en fruit ziet als categorie III van de verdringingsreeks.

Met vriendelijke groet,

GroentenFruit Huis
Gert Mulder – Algemeen Directeur

LTO Nederland
Trienke Elshof - LTO bestuur

NFO
Gerard van den Anker – Voorzitter